A°. 1857. **Opregte HAARLEMSCHE van** **Woensdagsche COURANT 21 October.** N°. 249.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 17 October.

Naar luid van een onzer dagbladen, heeft men alle reden om te vermoeden, dat vorst *Danilo*, te regt of ten onregte vertrouwende op ondersteuning uit het Westen, er zich op toelegt om de slavische bevolking in Turkije tegen de Regering der Verhevene Porte op te ruijen, en dezelve ter gelegener tijd gewapenderhand te ondersteunen. Men beschouwt zulks als in strijd met de belangen van Turkije niet alleen, maar ook met die van Oostenrijk, en in 't minst niet overeenkomstig met de bedoelingen van de mogendheden, die den vrede van Parijs hebben tot stand gebragt, en men meent, dat het hoog tijd wordt om in dit opzigt den beheerscher van Montenegro tot zijn pligt te brengen, en tevens een einde te maken aan zijn willekeurig en dikwerf zeer onregtvaardig en drukkend beheer in dat land.

BERLIJN, 19 October.

Het ochtend-berigt nopens 's Konings toestand, door de drie geneesheeren onderteekend, luidt aldus: „ Z. M. heeft gedurende den nacht, met korte tusschenpozen, rustig geslapen. Voor 't overige is sedert gisteren in Z. M. toestand geene verandering waargenomen."

Het zeggen is, dat, indien er hoop bestaat, dat de Koning, binnen een betrekkelijk kort tijdsbestek, het bestuur der staats-aangelegenheden zal kunnen hervatten, de *Prins van Pruissen* als Z. M. vertegenwodrdiger zal optreden, maar dat, als er uitzigt bestaat, dat dit hervatten een onbepaalden, of ten minste een zeer geruimen tijd zal vorderen, een regentschap de voorkeur zou verdienen. Tot dus verre hebben de geneesheeren zich omtrent dit laatste punt niet verklaard.

[In bijzondere brieven wordt verzekerd, dat de geneesheeren des Konings het wenschelijk achten, dat Z. M., zoodra zijne krachten dit toelaten, eene reis naar eene meer zuidelijk gelegen landstreek mogt willen ondernemen, en dat het alzoo zeer mogelijk is, dat Z. M. zich gedurende een zekeren tijd in Italie zal gaan vestigen.]

PARIJS, 18 October.

Het *Journal des Débats* houdt zich heden bezig met het verschil van gevoelen, 't welk al spoedig na de aankomst van sir *Colin Campbell* in Britsch-Indie is gerezen tusschen dien bevelhebber en den gouverneur-generaal, lord *Canning*. Dat blad erkent, met andere geachte organen der publieke opinie, dat de reden van het verschil tot dusver niet duidelijk is gebleken, en vestigt de aandacht op een brief van lord *Canning* aan sir *Vernon Smith*, den president van het bureau-van-contrôle, waarin voorkomt, dat de tegenwoordigheid van sir *Campbell* het indische gouvernement in staat zal stellen om met meer veerkracht te werk te gaan; — dat de genoemde bevelbebber echter nog geene zitting heeft genomen in den Hoogen Raad, omdat hij, wegens zijn overhaast vertrek uit Engeland, geene gelegenheid had gehad om zich te voorzien van de noodige bescheiden, waaruit moest blijken, dat hij het regt had om van dat regerings-collegie deel uittemaken. Lord *Canning* voegt evenwel daarbij, dat naderhand sir *Campbell* aan de beraadslaging in den Hoogen Raad had deelgenomen en had te kennen gegeven, dat hij zich aan het hoofd van het leger wenschte te stellen, 't welk meer overeenkomstig was met zijne neiging. Deze omstandigheden zouden, volgens het *Journal des Débats*, wel strekken ter bevestiging van hetgeen door een engelsch dagblad is medegedeeld, te weten, dat alleen verschil omtrent etiquette en costuum den generaal *Campbell* hadden belet om onverwijld zitting te nemen.

De schrijvers van de *Débats* gelooven echter niet, dat hierin de eigenlijke oorzaak van het geschil is te zoeken en zijn veeleer geneigd om aantenemen, dat de beide hooggeplaatste personen het niet eens hebben kunnen worden omtrent de behandeling der door de Engelschen gevangen genomen inlanders. Lord *Canning* zou den gematigden weg willen volgen en hierin ten eenemale verschillen van sir *Campbell*, die, gedreven door eenen welligt kwalijk geplaatsten geest van wraakzucht, meer gestemd zou zijn voor maatregelen van represaille. Het *Journal des Débats* zegt dienaangaande het navolgende:

„ Indien dit werkelijk zoo is, zal het lord *Canning* niet ontbreken aan den bijval der publieke opinie in Europa. Zeker is het, dat de gouverneur-generaal instructien heeft afgekondigd, welke ten doel hebben om de maatregelen tot beteugeling der inboorlingen te regelen en te leenigen. Deze instructien zijn in eenen geest van matiging gesteld, die waarschijnlijk niet overeenkomt met de opgewondenheid der gemoederen, zoo in het leger, als onder de bevolking. Maar juist in dit opzigt zal men moeten erkennen, dat de gouverneur-generaal zich op eene voor hem hoogst vereerende wijze heeft verzet tegen woeste driften, en wij zijn dan ook overtuigd, dat er in Europa slechts éene stem zal worden gevonden om zijne handelwijze te prijzen. Uit een artikel van den *Morning-Post* schijnt te blijken, dat dit gevoelen in Engeland meer en meer veld begint te winnen. Eene op heden in de *Times* opgenomene correspondentie gewaagt van eene proclamatie, welke door den generaal *Outram* in dienzelfden geest is gerigt aan de onder zijn bevelen geplaatste soldaten, ter zake van jammerlijke door hen ten aanzien van inboorlingen gepleegde buitensporigheden."

De schrijvers van het *Journal des Débats* zijn het eens met vele hooggeplaatste lieden, zoo in Indie als in Engeland, die van gevoelen zijn, dat het aantal insurgenten, die in onderwerping zijn gekomen, veel grooter zou zijn, als deze niet vreesden van zonder genade door de Engelschen te worden doodgeschoten of opgehangen.

— De Keizer en de Keizerin zijn heden namiddag ten drie ure naar Compiègne vertrokken; de Keizer vergezeld door de generaals *de Fleury* en *de Failly*, de Keizerin door den hertog en de hertogin *de Bassano* en eenige andere personen van haar Huis. De keizerlijke Prins is met HH. MM. vertrokken.

Naar men verneemt, is lord *Howden*, de engelsche gezant te Madrid, eergisteren door den Keizer in eene bijzondere audientie ontvangen en heeft het bij die gelegenheid besprokene een nieuw blijk opgeleverd van de volkomene overeenstemming, welke tusschen Engeland en Frankrijk bestaat omtrent de spaansche aangelegenheden.

— De laatste langs den gewonen weg uit Konstantinopel ontvangene berigten voeren de dagteekening van 9 October. Destijds waren in die hoofdstad geruchten in omloop, betreffende eene ministeriële wijziging, ten gevolge waarvan het mogelijk was, dat *Reschid-bassa* weder lid van het Kabinet zou worden. Aanleiding tot dit gerucht had gegeven een verschil, 't welk was gerezen tusschen *Ali-bassa* aan den eenen kant, en *Fuad-bassa* met *Mehemed-Ruschdi-bassa* aan de andere zijde. — Alweder werd in Konstantinopel verzekerd, dat de britsche gezant, lord *Redcliffe*, van daar zou vertrekken. — De algemeene financiële toestand van Turkije werd steeds als hoogst ongunstig beschouwd.

— Uit Turin wordt gemeld, dat de koninklijke ordonnantie, waarbij de sardinische Kamer van Gedeputeerden ontbonden verklaard wordt, in den loop der aanstaande week afgekondigd zal worden, en dat naar alle waarschijnlijkheid de electorale collegien tegen den 15den November zullen worden opgeroepen.

PARIJS, 19 October.

In den *Moniteur* leest men heden, dat HH. MM. in welstand te Compiègne zijn aangekomen.

— Zeer veel belangstelling wekt een bijzondere brief uit Bombay, de dagteekening voerende van 15 September, welke heden in het officiële dagblad is opgenomen, waarin onder anderen voorkomt, dat er onder de inlandsche troepen in dat presidentschap geene nieuwe onlusten waren uitgebroken, maar dat zij steeds zeer slecht gezind waren en hunne ontwapening met spoed werd voortgezet. — In Madras was het rustig; doch men was zeer bevreesd voor onlusten in de Staten van den Nizam. — De Indische-Compagnie had last gegeven tot den aankoop van 17000 kameelen en 9000 olifanten, 't welk als een blijk werd beschouwd, dat zij voorzag, dat de strijd van zeer langen duur zou zijn.

— De telegrafische depeches uit Madrid bewaren steeds omtrent de ministeriële crisis een volledig stilzwijgen. Ook de spaansche dagbladen, daaronder begrepen het officiële orgaan, behelzen weinig of niets, 't welk eenig licht over deze tot dusver duistere zaak kan verspreiden. Op den 15den October was men in Madrid nog steeds onbekend met het besluit der Koningin om aan den admiraal *Armero* de zamenstelling van een nieuw ministerie optedragen. Men is steeds van gedachte, dat de nieuwe administratie niet op eene blijvende wijze zal worden geconstitueerd, dan na de terugkomst van den heer *Mon*, die weldra in Madrid wordt verwacht.

Sommige dagbladen hebben gewaagd van den generaal *Armero*; andere van den admiraal van dien naam. De reden hiervan is te zoeken in de omstandigheid, dat de betrekking van kapitein-generaal van Oud-Castilie is bekleed door den generaal *J. Armero* en dat de admiraal *Armero y Penarenda* den titel draagt van kapitein-generaal bij de spaansche zeemagt. Volgens het *Journal des Débats* is het nog geenszins met zekerheid uitgemaakt, aan welken dezer beide bevelhebbers de Koningin de zamenstelling van een nieuw Kabinet heeft opgedragen, doch schijnt men het er voor te moeten houden, dat de admiraal, een zeer vertrouwde en oude vriend van den heer *Mon*, de bedoelde persoon is.

— Er wordt thans strijd gevoerd tusschen het engelsche dagblad de *Times* en het fransche half-officiële orgaan de *Constitutionnel* over de vraag, of de staatkundige instellingen van Engeland meer liberaal zijn dan die van Frankrijk. Het dagblad de *Constitutionnel* zegt, dat het de verbazing van de *Times* zeer zeker zal opwekken, maar dat het de waarheid moet huldigen en alzoo genoodzaakt is te verkondigen, dat, wat hiertegen ook moge worden ingebragt, de natie, die thans, ten gevolge van de zienswijze der europesche gouvernementen en der beschaafde volkeren, zonder uitzondering, is geplaatst aan het hoofd van den liberalen vooruitgang, geenszins Engeland is, maar Frankrijk.

De *Constitutionnel* voegt hierbij, dat hij hiermede zijn laatste woord heeft gezegd over dit onderwerp. Volgens het *Journal des Débats* is zulks indedaad te betreuren.

LONDEN, 19 October

Het stoomschip *Europa* is, met brieven uit Nieuw-York van den 8sten October, te Liverpool aangekomen. Daarin wordt gewaagd van het gerucht, als of op nieuw een stoomschip met krijgsbehoeften, in weerwil van de daartegen genomen voorzorgen, naar Nicaragua zou zijn vertrokken. — Naar luid van de berigten van den kommandeur *Paulding* bestonden er geene plaatselijke bezwaren tegen het daarstellen van een kanaal van Aspinwall tot Panama, maar zoude het vermoedelijk aan bruikbare arbeiders ontbreken.

Het Bewind der Ver. Staten heeft troepen naar Utah laten oprukken. De Mormonen hebben aanstalten gemaakt om zich tegen dezelve te weer te stellen.

In Washington werd verzekerd, dat in Vera Cruz de bestaande regten op den uitvoer van den tabak waren afgeschaft.

In Nieuw-York was de geldmarkt nog zeer belemmerd, en was het aantal der min of meer belangrijke bankbreuken nog toenemend. In Boston hadden de hoofden der voornaamste handelshuizen het besluit genomen om de banken te ondersteunen.

— De tentoonstelling te Manchester is gesloten. Na kwijting van al de schulden, heeft het bestuur tien duizend ponden sterlings overgehouden.

BRUSSEL, 19 October.

Het officiële dagblad behelst heden de navolgende mededeeling:

„ Wij achten ons verpligt de bevolking te waarschuwen tegen sommige geruchten, welke men, zoo in de provincien, als in de hoofdstad, tracht ingang te doen vinden en die welligt, uithoofde van gedurige herhaling, ten laatste de publike opinie op het dwaalspoor zouden kunnen brengen.

„ Zoo verhaalt men onder anderen, dat de Regering tot het besluit is gekomen om de zitting van 1857—1858 te openen, zonder dat eene openings-rede door den Koning zal worden uitgesproken. — Het Kabinet is nooit voornemens geweest, om eene dergelijke handeling, welke in zijne oogen door niets geregtvaardigd zou worden, achterwege te laten.

„ Zoo wordt ook voorgegeven, dat er reeds bij het begin van de zitting spraak zal zijn van de hervatting der beraadslaging over het wets-ontwerp, betreffende de inrigtingen van liefdadigheid. — Het ministerie, getrouw aan de verbindtenis, welke het heeft aangegaan tegenover het geheele Land, zal terstond na de beraadslaging over het adres van antwoord aan de Kamer de verdaging van dat wets-ontwerp voorstellen.

„ Verder wordt het onder de wapenen roepen van eenige miliciens toegelicht op eene wijze, die aanleiding kan geven tot het verontrusten der gemoederen.

„ Zie hier, wat er van de zaak is; het getal der manschappen in werkelijke dienst is aanmerkelijk verminderd, ten gevolge van het groot getal militiens, die met verlof zijn vertrokken, ten einde deel te nemen aan de werkzaamheden van den oogst. Deze werkzaamheden zijn thans afgeloopen en vermits de te geringe sterkte der regimenten aanleiding geeft tot overmaat van bezigheden aan de garnizoenen, waardoor een nadeelige invloed wordt uitgeoefend op den gezondheidstoestand der manschappen, zoo heeft de Regering begrepen, dat zij moest terugkomen tot het normale cijfer van de manschappen, welke gewoonlijk in dezen tijd van het jaar onder de wapenen zijn; — en dat normale cijfer is nog 6000 man beneden het gemiddelde getal, 't welk, volgens de begrooting, onder de wapenen kan worden gehouden.

„ Eindelijk heeft in de laatst verloopene dagen een ander gerucht aanleiding gegeven tot groote bekommering bij het volk, 't welk werkelijk heeft gevreesd, dat Z. M. plotselijk ernstig ongesteld was geworden. Dit laatste gerucht is echter ook, Gode zij dank, geheel ongegrond. Nooit is de gezondheid des Konings beter geweest dan thans."

Van een liberale zijde wordt aangemerkt, dat de meeste dezer geruchten reeds sedert eenigen tijd door de dagbladen zijn tegengesproken; — dat de mededeeling gewisselijk van belang is, doch dat de kiezers de oogen geopend moeten houden, vermits de Regering slechts spreekt van *een voorstel tot verdaging der liefdadigheids-wet*, welk voorstel zeer goed door de clericale meerderheid zal kunnen worden verworpen.

's GRAVENHAGE, 20 October.

Z. M. heeft benoemd tot subst. officier bij de arr. regtbank te Maastricht mr. *B. H. M. Hanlo*, advocaat voor den Hoogen Raad, en tot notaris te Zuidbroek, arr. Winschoten, mr. *E. H. Stheeman*.

— Bij het dep. van Marine is tijding ontvangen van de aankomst van Z. M. fregat *de Ruyter* ter reede van Funchal op het eiland Madera. Het voornemen was om den kruistogt langs de Canarische-eilanden te vervolgen en tegen het begin van November in Cadix terug te zijn.

— Luidens de met de jongste mail bij het departement van Kolonien uit Suriname ontvangen berigten, gedagteekend 21 September jl., blijft de gezondheidstoestand onder de bevolking aldaar voldoende, terwijl rust en orde allerwege heerschen.

— Den 16den dezer heeft de commissie van rapporteurs der Tweede-Kamer het voorloopig verslag vastgesteld nopens het onderzoek van het *vierde* hoofdstuk der staatsbegrooting van 1858, betreffende de kosten van het departement van Justitie.

Vele leden hebben zich verklaard tegen eene verhooging van de bezoldigingen van sommige ambtenaren, welke bij dit hoofdstuk wordt voorgedragen, als onbillijk jegens andere, die zich in gelijke omstandigheden bevinden en voor welke zoodanige verhooging niet wordt gevraagd. Men verlangt inkrimping van het personeel, ten einde goed bezoldigde ambtenaren te erlangen, van welke meer en beter werk kan worden gevorderd, en naar luid der memorie, zoude men ook hier om de bedoelde verhooging afkeuren, om dat een hooger loon, aan staats-ambtenaren te verstrekken, elders aanleiding zou kunnen geven tot het doen stijgen der loonen.

Men heeft opgemerkt, dat de minister in 't verleden jaar eene afzonderlijke wet, betreffende het Hoog militair Geregtshof, heeft toegezegd. Ten einde eene mogelijke afstemming der voor dit onderwerp voorgedragen som te verhoeden, verlangt men eenige bevredigende inlichtingen, zoo nopens de denkbeelden der Regering in dat opzigt, als omtrent den stand der voorbereidende werkzaamheden.

Vele leden hebben begrepen, dat de Rijks-politie niet kon worden geregeld dan bij eene wet; andere waren van oordeel, dat bij maatregel van algemeen bestuur daarin kon worden voorzien. Vrij algemeen heeft men verlangd te vernemen, in welk opzigt de tegenwoordige organisatie verschilt van die, welke in 't verleden jaar de goedkeuring van de Kamer niet heeft mogen erlangen. Men vermeent, dat het voorgedragen personeel niet talrijk genoeg is om in de dienst te voorzien; dat eene vermeerdering van 44 personen weinig afdoet en daarenboven niet in verhouding is met de meerdere kosten, ten bedrage van *f* 37,000. Ander leden waren meer ingenomen met de voorgedragene organisatie. Zij keurden die niet alleen goed, maar meenden de Regering te kunnen aansporen om op dien weg voort te gaan

en aan de instelling meer en meer eene militaire organisatie te verzekeren, waartoe de benoeming van brigadiers een eerste stap zoude zijn.

Men heeft opgemerkt, dat in de memorie geene melding wordt gemaakt van de voornemens der Regering, betreffende het gevangenis-wezen. Naar luid der memorie worden voor dit onderwerp meer belangrijke sommen verlangd, dan in het vorige jaar, en zouden verschillende leden deze bezwaarlijk verleenen, indien zij met de zienswijze van het Bewind onbekend moesten blijven. In de hoop, dat deze gunstig zal zijn voor het cellulaire stelsel, hebben sommige leden den minister in bedenking gegeven om zijne aandacht te vestigen op de straf van deportatie, als in regtstreeksch verband met de afzonderlijke opsluiting.

Eenige leden hebben verlangd, dat de wijze van vervoer der gevangenen naar de teregtzittingen beter mogt worden geregeld, omdat daarbij dikwerf vertooningen plaats hebben, die op het publiek zoowel, als op de gevangenen zelven, een ongunstigen indruk maken.

— De afdeelingen der Tweede-Kamer hebben zich dezer dagen bezig gehouden met het onderzoek der voordragten, nopens de spoorwegen, de regterlijke organisatie, de personele belasting, de geneeskundige regeling, en nog andere, en laatstelijk met de voorstellen, nopens de afschaffing der slavernij in de W. Indien. Naar men verneemt, zijn ten aanzien dezer voordragten vele en zeer uiteenloopende beschouwingen ter sprake gebragt. De verslagen zullen met den meesten spoed in gereedheid worden gebragt, weshalve de Regering hare antwoorden op de bedenkingen, nopens de staatsbegrooting, de belastingen en andere onderwerpen, geleidelijk zal kunnen opmaken en mededeelen. Men vermoedt alzoo, dat de Kamer alsnu, in afwachting daarvan, voor eenigen tijd uiteen zal gaan.

— Ingezetenen van het vierde district van Zeeland hebben zich tot de Tweede-Kamer gewend, met een adres, waarin voorkomt, dat, vermits de tijd nadert, waarop de concessie tot bedijking van de schorren in het Zwin, welke door den voormaligen Keizer der Franschen, nu voor 52 jaren, aan wijlen den generaal *v. Damme* is verleend, zal eindigen, de Kamer wordt verzocht om, op welke wijze dan ook, haren invloed aantewenden, ten einde eene mogelijke dading met de erven van den genoemden generaal te dezer zake te verhoeden, en de vruchten der indijking van dezen vaderlandschen grond voor de ingezetenen te behouden.

— In de bijeenkomst van de Tweede-Kamer van heden is ingekomen een ontwerp, ter wijziging van het 8ste hoofdstuk der staatsbegrooting (Marine) voor 1857.

De voorzitter heeft medegedeeld, dat zijn benoemd tot rapporteurs voor de voordragt nopens de regeling van de organisatie van de regterlijke magt, de heeren *Sander*, *Wintgens*, *Mackay*, *de Brauw* en *v. Deinse*, en voor het gebruik van het batig slot der kol. middelen over 1855, de heeren *Boscha*,..... *v. Hoëvell*, *Stolte* en *v. Eck*.

Bij de beraadslaging over de benoeming van ambtenaren bij de griffie der Kamer, heeft de heer *Nolthenius* gewezen op mededeelingen, die in de dagbladen zijn gevonden van bijzonderheden, welke, ten aanzien van de ingediende voordragten, in de afdeelingen zijn besproken, en dat wel nog voor dat het voorloopig verslag deswegens was vastgesteld. Hij heeft het niet waarschijnlijk geacht, dat eenig lid der Kamer de hand zoude willen leenen tot het ontijdig openbaar maken van vertrouwelijke gesprekken, en heeft derhalve gemeend, dat de oorzaak welligt elders te zoeken is; en misschien in het gebruik maken van geschrevene bescheiden, op de griffie, of elders aanwezig. — Zonder iemand in dat opzigt te willen beschuldigen, heeft hij geoordeeld, de huishoudelijke commissie daarop indachtig te moeten maken. Hij heeft verklaard, een voorstander te zijn van openbaarheid, maar niet anders, dan van eene zoodanige, welke langs eerlijke wegen wordt verkregen.

De heeren *Wintgens* en *v. Bosse* hebben de ambtenaren ter griffie tegen elke verdenking verdedigd, en de heer *Nolthenius* heeft daarop herhaald, dat hij niemand heeft beschuldigd, maar alleen eene daadzaak heeft willen constateren. Daarop zijn benoemd *P. v. Alphen Jr.* tot commies en *W. v. Erckelens* tot eersten klerk,

De voordragten op den arbeid der gevangenen en de begrooting van het pensioen-fonds zijn, behoudens een paar wijzigingen van ondergeschikt belang, eenstemmig aangenomen.

Van Regeringswege zijn ingekomen eene voordragt ter goedkeuring eener overeenkomst tusschen den Staat en de provincie Utrecht; 2° de zamenstelling en bevoegdheid van den Raad van State (gewijzigd, naar aanleiding van de op het vorig ontwerp medegedeelde bedenkingen).

De Vergadering is tot nadere bijeenroeping gescheiden.

Ten gevolge der aanstaande invoering van de wet op het onderwijs, zijn de gemeente-besturen namens den minister van Binnenl. Zaken aangeschreven, ten spoedigste aan Ged. Staten hunner provincie intezenden: 1°. opgave van het getal leerlingen, naar de kunne ingedeeld, op den 15den Jan. en 15 Julij ll. aanwezig op: *a.* de openbare scholen, *b.* de bijzondere scholen 1ste kl., *c.* idem 2de kl.; 2°. van het onderwijzend personeel op elk dier scholen; 3°. van de openbare of bijzondere scholen, die in verschillende tot de gemeente behoorende dorpen of gehuchten bestaan; 4°. van de aanwezige kostscholen en het getal der kostleerlingen, en 5°. van de bewaarscholen en het getal kinderen, daarin opgenomen.

— De gemeente-raad van 's Gravenhage heeft tot onder-architect benoemd den heer *F. W. v. Gendt JGz.* te Amsterdam.

— De commissie voor de zaken der Protestantsche Kerken in Neerl. Oost- en Westindië heeft alle predikanten uitgenoopigd, die genegen mogten zijn, te staan naar de betrekking van predikant op het eiland Aruba, met eene jaarwedde van *f* 2000, zich aan te melden bij den secretaris of president der commissie, zijnde de heeren *G. Ruitenschild* en dr. *Timmers Verhoeven*, te 's Gravenhage.

— Ter zake van de menigvuldige branden, die in de laatste weken te Tilburg gewoed hebben, heeft de officier van justitie bij de regtbank te 's Hertogenbosch zich dezer dagen derwaarts begeven en met den gemeenteraad, welke terstond na zijne aankomst eene vergadering hield, over de te nemen maatregelen gehandeld. Ten gevolge van die beraadslaging is de te Tilburg gestationeerde brigade der marechaussée versterkt, zijn er burger-nachtwachten opgerigt, is het brandreglement op nieuw afgekondigd, en zijn de ingezetenen herinnerd aan hunne verpligtingen ter voorkoming van brand, of bij het ontstaan van brand.

— Als eene bijzonderheid wordt gemeld, dat te 's Hertogenbosch, van maandag tot zaturdag jl., op eene bevolking van ruim 22000 zielen, geen enkel sterfgeval en slechts *éène* geboorte bij den burgerlijken stand is aangegeven.

— Men verneemt, dat bij het gemeente-bestuur van Breda vergunning is ontvangen voor het daarstellen van eene gaz-fabriek te dier stede, en dat de Raad besloten heeft, die fabriek voor rekening der gemeente te doen bouwen en exploiteren.

— Uit Franeker wordt in de *Amst. Cour.* gemeld, dat in de verleden week door iemand, die geheel onbekend wenscht te blijven, aan den voorzitter van het collegie van diakenen der hervormde gemeente de som van *f* 4000 ter hand gesteld is, tot stijving van een opterigten fonds ten behoeve van het Diaconie-Weeshuis te dier stede.

— Betreffende het onderwerp der spoorwegen is dezer dagen een vlugschrift in de fransche taal in 't licht verschenen, in 't welk de onderscheidene stelsels, nopens het verleenen van onderstand door den Staat, ter aanmoediging van den aanleg dezer wegen, worden opgenoemd en aangewezen, en verschillende andere aangelegenheden, met het onderwerp in betrekking, worden overwogen.

De slotsom van het gevoelen van den schrijver komt hierop neder, dat van al deze stelsels onbetwistbaar de beste zijn: 1° het *nederlandsche* „bij 't welk eene tijdelijke vaste rente wordt bedongen, met onderstand voor de groote kunstwerken, welk stelsel als het meest zeker kan worden beschouwd om het land ten spoedigste de voordeelen der spoorwegen te doen verwerven, maar tevens als het meest kostbare voor de schatkist", — en 2° het *fransche* stelsel: „tot waarborg van renten, met onderstand, wanneer dit noodig is, welk stelsel, thans bijna door al de Staten van Europa aangenomen, wel is waar, om te slagen, betere geldelijke omstandigheden dan de tegenwoordige, vereischt, maar welke omstandigheden van voorbijgaanden aard zijn, derwijze, dat zoodra deze zullen zijn opgeheven, men zal mogen hopen, dat de louter zedelijke medewerking der Regering, onder den vorm van waarborg van intrest, voldoende zal wezen, om, zonder eenige opoffering van de schatkist, dan de betaling van den onderstand, de zamenstelling van Maatschappijen te verzekeren, die zich zullen belasten met de uitvoering, zoo niet van alle, dan toch van het grootste gedeelte der wegen van de eerste klasse."

De schrijver meent, dat eene keuze tusschen deze twee stelsels het vraagstuk van den dag is, en dat om dit optelossen, bij het erkend gewigt van het onderwerp, het welligt verkieselijker zoude zijn om eene minder voordeelige combinatie aantenemen, dan om op nieuw eene beslissing uit te stellen, waarnaar reeds zoo lang is gewacht.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

20 *October* 1857. 4½ *ure.*

	van	*tot*	*gebl.*		*van*	*tot*	*gebl.*
Ned. Thesaur.	—	--		*Polen* O. 4 p	78⅝	—	—
" N. Bank	—	—	—	*Pruiss.* O. 4½ "	—	—	—
W. Schuld 2½ p	62¼	5/16	—	" A. 3½ "	—	—	—
" . 3 "	74 13/16	—	—	*Oostr.* O.G. 5 "	—	—	—
" . 4 "	95⅜	½	95 7/16	" " 4 "	—	—	—
Amort. Sd. 3½	88½	—		" Met. 5 "	71⅜	½	71 7/16
Handl. Ms. 4½ "	145	146	145¾	" R. A. 5 "	83 11/16	84	83¾
O. Leen. 4 "	—	—	—	" N. 5 "	73 5/16	⅓	73 7/16
Holl. Spw. . .	93½		—	" 54. 2½ "	37 3/16	¼	—
Leening 4½ p	--	—	--	Wr. Bk. . *f*	1075	—	—
Rijn Spw. 4½ "	—		-	" . . "	—	--	--
M. Wld. 4 "	—	—	—	" 4 p	305	306	—
Belg. C. 2½ "		—	—	*Nap.* L. B. 5 "	—	—	.
Cert. R. 2½ "	—	—	—	Cert. R. 5 "	—	—	—
Frkr. Cert. 3 "		—	—	*Den.* O. L. 5 "	—	—	—
Spanje O. 1½ "	25	⅛	25 1/16	" 3 "		—	—
Obl. . . 3 "	41 7/16	½	—	*Brzl.* 24. 5 "	—	.	.
" B. 3 "	36½	9/16	36½	39. 5 "	—	—	.
A. S.	6 1/16	—	—	43. 5 "	—	—	—
B. C.	5¼	—	-	52. 4½ "	—	—	—
Portg. Obl. 3 p	43⅜	9/16	—	*Sard.* C. 5 "	—		—
Obl. 56 3 "	43	5/16	—	*Peru* 54 4½ "	—	—	—
" C.	—	—		P.	—	—	--
Rusl. H&C. 5 p	103¾	⅞	103¾	*Eq.* 55. 1 "	12 15/16	13¾	—
" 5 "	102⅜	⅝	102⅜	*Venzl.* Obl. 4½ "	27	¾	—
Cert. Obl. 5 "	92¾	⅞	—	U. 2 "	11½	—	—
" . 4 "	84⅝	—	—	*Gren.* Obl. 3½ "	17 5/16	½	-
" Stgltz 4 "	84½	—	—	U.	5⅜	—	—
" N. 4 "		—	—	*Mex.* Obl. 3 p	17 15/16	18 1/16	—
" 54. 5 "	97¼	5/16	—	*N. Am.* Ph. H. *f*	—	—	—
" 55. 5 "	98¾	⅞	98¾	Ph. B.	—	—	—
" L. 5 "	—	—	--	" R. 6 p	-	—	—
" L. 5 "	—	—	-	Am. Bank .	—	—	—
" L. 4½ "	94⅛		—	Ill. Sp. A. . .	—	—	—
Insch. . 6 "	—	—	—	" Obl. C. B. 7 p	80¾	81	—
Cert. . 6 "	—	—	—	Lousiana 5 "	—	—	—
Polen A. . *f*	153	—	—	*Grkl.* Obl. 5 "	31 3/16		—

Russische Spoorweg *f* 74½. — Beleening 5½. Prolongatie 6. Disconto 6.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit:*

P. F. M. UZURET, *President.* IJ. DE KOCK, *Secretaris.*

Van de binnenl. fondsen waren de 4 pc. iets flaauwer; Handelm. in den beginne insgelijks, doch later beter in prijs; russische Stiegl. 5 pc. minder gewild; spaansche en oostenrijksche genoegzaam onveranderd; portugesche prijshoudend; Grenada en Venezuela met eenige vraag; geld op beleening en op prolongatie iets ruimer.

WEENEN, 20 October. De 5 pc. metall. 80.

LONDEN, 20 October. De 3 pc. gecons. resc. 88⅜ à ½. Spanje 1½ pc. 25⅜ à ⅝.

PARIJS, 20 October. De 3 pc. renten 66 fr. 60. Spanje 3 pc. 37¼.

WISSELCOURS.

Amsterdam, den 20sten October 1857.

Petersburg 2/m. 174½ papier. *Porto* 3/m. 41. *Lisbon* 3/m. 41. *Hamburg* 2/m *f* 34 11/16; idem zigt *f* 35⅜. *Londen* 2/m. *f* 11,55; idem zigt *f* 11,72½ geld. Disconto 6 pc.

MARKTBERIGTEN.

ROTTERDAM, 19 October. *Tarwe:* Zeeuws., Vlaams. en Overm. jar. 20 c., nieuwe 40 c. lager moeijelijk te verkoopen; goede en puike jar. *f* 10 à *f* 10,75; mindere *f* 8 à *f* 9,50; goede en puike nieuwe *f* 11 à *f* 11,30; mindere *f* 8,75 à *f* 10,75; roode ook lager; 170 p. nieuwe Hoogl. Kleefsche *f* 380, *f* 385; 164, 166, 168 p. dito *f* 340, *f* 370, *f* 377; 163 p. dito Rijn *f* 325; 162 p. dito Kleefs. *f* 315; 162, 163, p. jar. Hoogl. Kleefs. *f* 365, *f* 368. *Rogge:* Overm., Zeeuws. en Vlaams. tot vorige prijzen minder begeerd, *f* 6,40 à *f* 7,60; voorts 152 p. n. Belgische *f* 212; 147, 148 p. jar. dito *f* 200, 207; 146 p. Koningsb. *f* 175; 141 p. Petersb. *f* 175; in publieke veiling 12 last 113, 116 p. (Amst.) meerder en minder besch. Petersb. *f* 162, *f* 163, *f* 164. *Gerst:* Zeeuws., Vlaams. en Overm. winter *f* 6,10 à *f* 6,70; dito zomer *f* 5,80 à *f* 6,70. *Haver:* Zeeuws. en Inl. korte *f* 4,50 à *f* 5,50; dito lange *f* 3,40 à *f* 4,75. *Boekweit:* op 140 p. Noord-Brab. *f* 235, *f* 240, *f* 242; Gron. zwarte zand *f* 210. *Erwten:* Zeeuws. groene 25 c. lager, *f* 8 à *f* 9; groote dito *f* 8,25 à *f* 10,25; Geld. graauwe *f* 12,50 à *f* 15,50. *Boonen:* Zeeuws. en Walch. witte 50 c. lager, *f* 12,25 à *f* 13,75; dito bruine *f* 8,75 à *f* 11; dito paardenboonen 10 c. lager, *f* 7,50 à *f* 8. *Koolzaad:* Zeeuwsch in zakk. £ 70 à £ 72. *Slag-Lijnzaad* zonder handel. *Kanariezaad:* *f* 1 à *f* 1,50 lager, *f* 16 à *f* 18.

OPMEER, 19 October. Aangevoerd 22 stapels kleine gras-*kaas*. Prijs *f* 28-75.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 20 October. Den 19den dezer in Texel binnengekomen: *Beijenkorf*, Vogelsang en *Sumatra*, Grivel, beide van Batavia; *Petronella Catharina*, Hagen, Tjilatjap; *Mina*, Cupido en *Groot Zeewijk*, Homan, beide van Suriname; *Sippe Visser*, Kempema en de stoomb. *Diana*, beide van Londen; *Elizabeth*, Beck, Christiania; *Hafvruen*, Larsen, Fredrikstad; en uitgezeild: *Johanna*, Vietheer, Smirna; *Alexander*, Shipp, Hartlepool; de stoomb. *Graaf van Rechteren*, Hull; *Cito*, Gullichsen en *Ellida*, Bolvig, beide naar Drammen. Wind z. o.

Den 19den dezer in Helvoet binnengekomen: *Reely*, Orfeus, Port Elisabeth; *Atalante*, Wezenberg, Rio de Janeiro; *Guinea*, van der Harst, St. George d'Elmina; *Emely*, Rosser, Swansea; *Emilie*, Bradhering, Belfast; *Jane*, Besford, Middlesbro; de stoomb. *Seahorse*, Hull; *Alberdina Peterina*, Kruithof en *Levant*, van der Velden, beide van St. Petersburg; *Thetis*, de Zeeuw Bagges, Tromsoe; *Maria*, Nielsen, Fredrikstad. Niets uitgezeild.

Den 31sten Aug. te Buenos Ayros binnengekomen: *Zeeploeg*, Koster, Rotterdam.

Den 31sten Aug. te Rio de Janeiro binnengekomen: *Stad Appingadam*, Bebing, Liverpool; en uitgezeild: 1 Sept. *Canton*, Tweehuis en 3 dito *Macao*, Logger, beide naar Batavia.

Den 10den Sept. te Suriname binnengekomen: *Compagnie*, Kuyper en *Juno*, Roszberger, beide van Amsterdam; 13 dito *Amicitia*, Wijgers, Genua; 18 dito *Plata*, Koch en 20 dito *Luitenant Adm. Tjerk Hiddes*, Parma, beide van Amsterdam.

AMSTERDAM, 19 October. Volgens brief van kapt. Wijnmalen, voerende het schip *Clio*, van Glasgow naar Singapore, dd. Plymouth 15 Oct., was men bezig de lading te lossen, ten einde de schade verder te onderzoeken; schip en tuig hadden intusschen veel geleden en de lading was door zeewater zwaar beschadigd.

*** EDELE MENSCHENVRIENDEN!

Bleef, dank zij der Voorzienigheid, Scheveningen sedert de maand Maart 1855, behoed voor groote zeerampen, thans treft het een allergevoeligsten slag. Een der pinken, *de Jongste Wees*, bemand met acht brave schepelingen, allen in de kracht huns levens, vonden in de diepte dezer zee hun graf, waardoor niet minder dan zes weduwen, waarvan vijf in zwangeren staat verkeeren, en elf weezen, eensklaps in zwaren rouw gedompeld en tot volslagen armoede gebragt zijn.

Edele menschenvrienden! De meeste van de ondergeteekenden deden vaak, bij rampen als deze, een beroep op uwe milddadigheid en uwe liefdegiften overtroffen steeds verre hunne verwachting.

Dat zij ook ditmaal voor zoo vele beklagenswaardige huisgezinnen niet te vergeefs tot uwe harten mogen gesproken hebben, geve de Algoede!

Scheveningen, 19 *October* 1857.

T. DE JAGER GZN. J. HOOGENRAAD, Reeder.
P. VARKEVISSER, Lid van den Gemeente-raad. H. GANN DUN, Predikant.
C. GEBEL, Lid van den Gemeente-raad.
F. J. BEHR, Commissaris van Politie.

(De uitgevers van de *Haarlemsche Courant* zullen zich gaarne met het ontvangen van liefdegaven belasten.)

*** WELDADIGHEID

wordt ingeroepen voor **eene hulpbehoevende weduwe met zes zeer jonge kinderen**, welke op heden door de dood haars mans van alle middelen van bestaan zijn ontbloot.

Met zorg voor de toekomst en in de onmogelijkheid iets voor haar en de hare tot onderhoud te kunnen verdienen, hoopt zij alleen naast God op de liefdadigheid harer meervermogende stad- en landgenooten; de ondergeteekenden willen zich volgaarne met de ontvangst der liefdegaven, hoe gering ook belasten, en alle informatien aangaande dit huisgezin gaarne geven.

Haarlem 20 *October* 1857.

H. D. GILDEMEESTER BUSE, Smalle Oudegracht.
A. B. VERPOORTEN, Hofstraat.
Jc. VAN EK JR., Groote Houtstraat.
H. B. J. FRERKER, Groote Houtstraat.

KENNISGEVING.

VERKIEZING VAN LEDEN VAN DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIJKEN.

Burgemeester en Wethouders van HAARLEM, in aanmerking nemende dat, op grond van Art. 7 van Z. M. besluit van den 9den November 1851 (Stbl. N°. 142) de Heeren

A. L. DIJSERINCK.
Jhr. L. J. QUARLES VAN UFFORD en
C. H. HOELEN.

Leden der Kamer van Koophandel en Fabrijken door het lot zijn aangewezen dit jaar als derde gedeelte aftetreden, doch op nieuw benoembaar zijn;

Gelet op Art. 11 van bovengenoemd besluit, waarbij is bepaald, dat jaarlijks in de maand November eene Vergadering van kiesgeregtigden zal worden gehouden, om de plaats aan te vullen der Leden, die met het einde des jaars aan de beurt van aftreding zijn of die door overlijden of andere oorzaken zijn opengevallen.

Brengen ter kennis van belanghebbenden, dat de verkiezing van drie Leden van de Kamer van Koophandel en Fabrijken alhier, zal plaats hebben op den 24sten November 1857, in een der vertrekken van het Raadhuis, waartoe de oproepings-biljetten en stembriefjes den kiesgeregtigden nader zullen worden toegezonden.

Dat de stembriefjes door het bureau van stemopneming zullen worden aangenomen van des morgens 10 tot des namiddags 1 ure, op welken tijd de bus zal worden gesloten, na dat aan de in de zaal aanwezige kiezers nog gelegenheid gegeven zal zijn tot inlevering der briefjes. — Dat terstond daarna het bureau van stemopneming de stembriefjes zal openen en den uitslag der stemming opnemen. — Dat de lijst der kiesgeregtigden dagelijks, uitgenomen des Zondags, tot den 30sten October a. s. ter inzage ligt ter gemeente-secretarie, van des morgens 10 tot des namiddags 4 ure, wordende de belanghebbenden uitgenoodigd, om van deze gelegenheid gebruik te maken en tot volledigheid der lijst mede te werken, daar, wanneer deze eenmaal gesloten is, daarin geene bijvoeging kunnen worden gebragt en niemand tot de verkiezing kan worden toegelaten, wiens naam niet op de lijst vermeld is.

Haarlem, 20 *October* 1857.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
DE BRUYN KOPS, Voorzitter.
J. TIELENIUS KRUYTHOFF, Secretaris.

*** *De Haarlemsche Afdeeling van het Nederlandsche Bijbelgenootschap*, zal Donderdag Avond den 22sten October 1857, te 6 ure, in de Groote Kerk het Jaarlijksche Verslag doen.

*** ORGEL-CONCERT,

te geven in de Groote Kerk te Haarlem, op Zaturdag 24 October 1857, des namiddags ten 1½ ure, door S. DE LANGE JR., van Rotterdam.

BILLETTEN zijn te verkrijgen bij den Koster der Kerk en bij den Boekhandelaar J. J. VAN BREEDERODE, à 50 Cents.

*** Ondertrouwd:

LEEUWARDEN, 15 Oct. 1857.
C. VAN DER LELIJ, 1e Luitenant 3e Regiment Dragonders, en
T. J. ANDREÆ.

Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aantenemen.

*** Getrouwd:

ALPHEN A/D RIJN, 16 October 1857.
C. M. OPPELAAR
en
M. SPRUYT

*** Bevallen van eene DOCHTER, *J. S. LOOS* Echtgenoote van J. BLEEKER.

SNEEK, 15 October 1857.

*** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe *STRAIT MILLER*, geboren *VAN ALPHEN*.

BONN, den 16den October 1857.

*** Heden beviel door Gods goedheid voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *ANNA MARIA VLECK*, hartelijk geliefde Echtgenoot van A. J. GIJSINCK.

AMSTERDAM, 16 October 1857.

⁂ Baambrugge, 18 October 1857. Voorspoedig bevallen van een' welgeschapen ZOON *M. S. HELLER VAN HOORN — SINGELS.*

⁂ Heden beviel ontijdig van eenen *doodgeboren* ZOON, mijne geliefde Echtgenoote *C. G. DE LEEUW.*
Alkmaar, G. D. van der SWAAGH.
den 18den October 1857. Eenige kennisgeving.

⁂ Ontijdig doch voorspoedig bevallen van een' ZOON *MARIA JAKOBA HILLEGONDA VAN DE WAERELD — DE KRUYFF.*
Amsterdam, 18 October 1857.
Eenige en algemeene kennisgeving.

⁂ Bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe *C. F. VAN REENEN*, geb. *VAN DE POLL.*
Huize Voorlinden, onder *Wassenaar*, 19 October 1857.

⁂ Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe *CAROLINE JACKSON — BERT.*
Haarlem, 19 October 1857.

⁂ Op den Huize *Vredenhoven*, overleed heden tot diepe droefheid zijner nagelatene betrekkingen, de Wel-Edel-Geboren Heer Mr. JAN SIERTSEMA, in den ouderdom van ruim 66 jaren.
Eexta, den 13den October 1857.
Eenige kennisgeving.

⁂ Op den 13den October 1857, overleed onverwachts, op den Huize Leemkuil, nabij *Nijmegen*, Mevrouw MARIA ELIZABETH van MEURS, Wed. van den Wel-Edelen Heer *Albertus Kramer*, diep betreurd door hare Kinderen, Behuwd- en Klein-Kinderen.

⁂ Den 14den October 1857, overleed te Brussel, de Hoog Ed. Gestrenge Heer P. M. EKSTEEN, Gepensionneerd Generaal Majoor, Ridder der Nederlandsche Orders enz.

⁂ Heden overleed alhier na een langdurig lijden FRANCISCUS GERARDUS LODOVICUS van den OUWELANT, in den ouderdom van ruim 49 jaren.
Oosterhout, den 14den October 1857.
Eenige en algemeene kennisgeving.

⁂ Heden, toen wij hoopten binnen weinige dagen onzen geliefden derden Zoon JAN, aan ons ouderhart te drukken, ontvingen wij het schokkende berigt, dat hij op zijne terugreize van *Java*, den 30sten Julij jl., zijn dood in de golven heeft gevonden, op den leeftijd van 16 jaren en 7 maanden.
Hij laat ons na eene goede gedachtenis, de tevredenheid zijner meerderen, de liefde zijner Broeders en Zusters, de toegenegenheid van hen die hem kenden, en vooral de levendige overtuiging, dat zijne keuze, lust en vreugde was, den Heer te dienen, die in Christus Jezus een genadig Vader is.
Gods ondersteunende genade leere ons zijn wijs en liefderijk bestuur ootmoedig te eerbiedigen.
Steenwijk, JERMs. SIBLESZ.
15 October 1857. C. S. SIBLESZ — WALLER.
Eenige kennisgeving.

⁂ Doesborgh, 15 October 1857. — Heden overleed, in den ouderdom van bijna 93 jaren, de Wel-Edel-Gestrenge Heer J. L. BREZEMANN.
Eenige kennisgeving.

⁂ Alblasserdam, 15 October 1857. Heden ontvingen wij het smartelijk berigt, dat onze geliefde Zoon ARNOLD DIRK WILHELM, in zeventienjarigen leeftijd, op zijne tehuisreize van *Batavia*, den 7den September ll., aan boord van het Schip *Nieuw-Holland* is overleden.
Mr. J. v. L. BISDOM,
A. D. W. HANEGRAAFF.

⁂ Op den 15den October 1857, is te Bergen, bij *Alkmaar*, ten Huize van den Wel-Edel Gestrengen Heer *Borst*, overleden, Mejufvrouw ABRAHAMINE LAMBERTINE MARTHE FINCKENSIEPER, in den ouderdom van 38 jaren. Eenige kennisgeving.

⁂ Heden overleed mijne dierbare Echtgenoote MAARTJE VOLKERS, in den ouderdom van ruim 52 jaren. Met mijne Kinderen en Behuwd-Dochter, betreur ik dit voor ons zoo smartelijk verlies. D. BOSMAN.
Alkmaar, 15 October 1857.

⁂ Heden overleed na een langdurig lijden, in den ouderdom ruim van 43 jaren, HENDRIKA WILHELMINA ELISABETH van VLADERACKEN, geliefde Echtgenoot van L. J. SCHLECHT.
Amsterdam, 15 October 1857.
Eenige kennisgeving.

⁂ Wageningen, 16 October 1857. Heden overleed, tot diepe smart van mij en mijne Kinderen, mijne veelgeliefde Echtgenoote JOHANNA WILLEMINA CAROLINA HOOGLANDT. J. A. B. WISELIUS.
Men gelieve deze als algemeene kennisgeving aan te merken.

⁂ Heden ontsliep, in den ouderdom van bijna 56 jaren, tot mijne en mijner Kinderen diepe droefheid, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot ALYDA MARGARETHA PIEK.
A. van der WERF de WILLIGEN.
Vlaardingen, 17 October 1857.
Eenige kennisgeving.

⁂ Heden nacht overleed mijne geliefde oudste Dochter JOSINA van EYCK, in den ouderdom van 54 jaren en 4 maanden, na eene ongesteldheid van weinige dagen, tot mij, mijner Kinderen en Klein-Kinderen bittere droefheid.
Dordrecht, CORN. van EYCK MZn.
17 October 1857. Algemeene kennisgeving.

⁂ Trof mij op den 12den dezer een groot verlies door het afsterven mijner veel geliefde Dochter BARENDINA JOHANNA, in den ouderdom van ruim 30 jaren, nog grooter is de slag die mij heden trof door het afsterven van mijnen dierbaren Echtgenoot DIRK SIMON de JONG, in den ouderdom van bijna 63 jaren. — Wat ik en mijne overige kinderen aan hem verliezen, zullen zij beseffen, die den overledene gekend hebben.
Met diep gevoel staren wij hem na, en troosten ons in de hoop des wederziens. T. LIGTENBERG.
Hoorn, 17 October 1857. Wed. *D. S. de Jong.*

⁂ Te *Monnickendam*, is heden na eene kortstondige ongesteldheid, tot diepe droefheid van mij en mijne Kinderen, overleden, mijn geliefde Echtgenoot HENDRIK JOHANNES van GELSTER, in den ouderdom van circa 53 jaren. A. C. von REEKEN,
Amsterdam, Wed. *H. J. van Gelster.*
16 October 1857. Algemeene kennisgeving.

⁂ Voorzien met de Genademiddelen onzer Moeder de H. Kerk, overleed alhier, na eene langdurige smartelijke ziekte, onze Moeder Mejufvrouw WILHELMINA van NOORT, Weduwe van den Heer *Joannes Zonneveld*, in den gezegenden ouderdom van ruim zes en zeventig jaren.
Noordwijk, *Uit aller Naam.*
17 October 1857. W. ZONNEVELD.

⁂ Heden ontsliep zacht en kalm, na eene kortstondige doch hevige ziekte, tot mijne diepe droefheid, mijne dierbare Echtgenoote, MARIA HOUT, na tijdig voorzien te zijn geweest van de H. H. Sacramenten der stervenden, in den ouderdom van 61 jaren en 5 maanden.
'tZand, in *de Zijpe*, Jb. BERGEN.
17 October 1857.
Eenige kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

⁂ De ondergeteekenden betuigen langs dezen weg, hunnen innigen dank voor de vele en ondubbelzinnige bewijzen van deelneming, door hen ondervonden bij het afsterven en het ter aarde bestellen van hunnen hartelijk geliefden Zoon MARINUS JOHANNES. J. HEYNEN.
's Gravenhage, M. HEYNEN,
19 October 1857. geb. MENGEN.

⁂ Voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, bij gelegenheid van ons Huwelijk ontvangen, betuigen wij bij deze, ook namens de wederzijdsche betrekkingen, onzen opregten dank. P. STEEN.
S. E. A. STEEN — van ELDIK.

⁂ De bekende en oubekende schuldeischers in de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap, van Wijlen CORNELIS VEER, in leven Schoenmaker, gewoond hebbende en overleden te Hoogkarspel, worden verzocht te verschijnen, ten Kantore van den Notaris H. H. HESS, te Hoogkarspel, op Woensdag den 28sten October 1857, des middags ten 12 ure, ten einde aan te hooren de Rekening en Verantwoording, welke door de Voogden over de minderjarige beneficiaire Erfgenamen, ter zake van hun beheer in gezegde nalatenschap zal worden afgelegd, zullende ingeval er geen verzet plaats heeft, als dan onmiddelijk tot de uitbetaling der schuldvorderingen worden overgegaan, voor zooverre het weinige bedrag in die nalatenschap toereikende mogt zijn.

⁂ Die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den onder voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarden Boedel van wijlen KLAAS van LIENEN en MAARTJE BAKKER, in der tijd Echtelieden en beiden aan het Noord-Hollandsch Kanaal, bij de Stolper-Vlotbrug, in de Zijpe overleden, worden verzocht daarvan opgave of betaling te doen ten Kantore van den Notaris C. SIEMERS, in de Zijpe, vóór of op den 31sten dezer maand October.

⁂ Al de genen welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den Boedel en Nalatenschap van GEERTJE SCHOUTEN, Wed. *R. Vlaming*, gewoond hebbende te Wester-Blokker en aldaar overleden op den 14den October 1857, gelieven daarvan voor 1° November 1857, *franco* opgave of betaling te doen aan den Executeur der Nalatenschap, de Heer B. MEISSEN, te Wester-Blokker, of ten Kantore van den Notaris C. HULST, te Ooster-Blokker.

⁂ Die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan de nalatenschap van den Heer JOHAN AREND KNIPSCHEER, Med. Cand. aan de Hoogeschool te Utrecht, en nu onlangs te Zaandam overleden, gelieve daarvan voor 15 November 1857 schriftelijke op- en aangifte te doen aan H. W. van HARREVELD, Groote Houtstraat, Wijk 4, N°. 129, te Haarlem.

⁂ De Ondergeteekende, bijzonder Onderwijzer te Gorinchem, neemt bij deze de vrijheid, de aandacht van Ouders en Voogden, die bij grondige wetenschappelijke opleiding voor hunne Kinderen opvoeding in de vreeze des Heeren verlangen, op zijne INRIGTING te vestigen, welke sedert 1°. October ll. ook voor **kostleerlingen** is geopend. De voorwaarden zijn matig gesteld, terwijl Prospectussen, die nadere inlichtingen voor belanghebbenden bevatten, op *franco* aanvrage terstond verkrijgbaar zijn.
A. W. van KLUIJVE Az.
Gorinchem, 17 *October* 1857.

⁂ **KENNISGEVING.**
Burgemeester en Wethouders van JAARSVELD, Prov. *Utrecht*, brengen bij deze ter kennis van HH. *Geneeskundigen*, dat de *Genees-*, *Heel-* en *Verloskundigen* C. NUMANS, deze Gemeente, met eene bevolking van bijna 1300 Zielen, heeft verlaten, aan wien gedurende zijn verblijf alhier, door het Herv. Diaconie Armbestuur in deze Gemeente, de Armen-Practijk was toevertrouwd.
Jaarsveld, den 16den October 1857.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
S. J. van NOOTEN, Burgem.,
G. van TUYL, Wethouder.

⁂ Aan eene niet talrijke Dag- en Kostschool verlangt men tegen 1 Jan. aanstaande: Eenen SECONDANT H. G., 3den Rang, grondige ervarenheid in het Fransch, minstens 20jarigen leeftijd en goed uiterlijk zijn vereischten; meerdere bekwaamheden strekken tot aanbeveling. Behalve Kost, Inwoning, Bewasschen, enz., is het Salaris 100 Gl. Brieven *franco* aan den Boekh. TJEENK WILLINK te Arnhem, Lett. G. R.

⁂ Een fatsoenlijk JONG MENSCH, P. G., sedert eenige jaren als Tegnisch beambte bij den Rijn-spoorweg werkzaam — doch nu ten gevolge van de algemeene bezuiniging buiten betrekking, wenschte weder in het Werktuigkundige, of wel in eene Affaire of op een Kantoor tegen voldoend salaris of als Compagnon te worden geplaatst. Brieven *franco* Let. K. bij den Boek- en Steendrukker G. J. THIEME te Arnhem.

⁂ Door den Raad dezer Gemeente besloten zijnde, tot de aanstelling van eenen ONDER-OPZIGTER over de Gemeente Gebouwen, Straten, Wegen enz., provisioneel voor den tijd van *drie jaren*, op eene Jaarwedde van *f* 700, worden degenen die voor die Betrekking in aanmerking wenschen te komen, uitgenoodigd, zich vóór den 15den November e. k. met overlegging van Bewijs van bekwaamheid, te adresseren aan den Burgemeester der Gemeente.
Helder, 17 *October* 1857.
STAKMAN BOSSE, Burgemeester.
L. VERHEY, Secretaris.

⁂ Een fatsoenlijk Prot. JONGMENSCH, 22 jaren oud zag zich gaarne zoo spoedig mogelijk in eenen Lakenwinkel, of op een Magazijn geplaatst, waaraan eenige goede vooruitzigten verbonden zijn, bij kennis van het Lakenvak is hij niet geheel onbekend met de administratie, als zijnde eenen geruimen tijd op Kantoor werkzaam geweest, en in staat de beste getuigschriften te overleggen. Adres *franco* onder Lett. A. B., bij A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

⁂ **H. H. INSTITUTEURS.**
Een fatsoenlijk Prot. JONGMENSCH 18 jaren oud, geexamineerd voor den 4den rang, eene volledige acte hebbende voor de Fransche en Hoogduitsche Taal, tevens in staat zijnde de beginselen van het Engelsch, Latijn en Grieksch te onderwijzen, thans nog als Kweekeling werkzaam, zag zich gaarne aan een Instituut geplaatst, waar gelegenheid tot verdere studie bestaat, en de beste getuigschriften kunnende produceren. Adres *franco* onder Lett. N. N., bij A. KNOOP Klein Heiligland te Haarlem.

Wordt ter leen gevraagd: ***f* 1000**, ter uitbreiding eener in volle werking zijnde kleine Fabriek, tegen eene rente van 5 à 6 pct., terwijl de aflossing jaarlijks zijn zal *f* 250. Inclinerenden gelieven zich tot nadere informatie met *franco* Brieven te adresseren aan A. KNOOP, Klein Heiligland, te Haarlem, onder de Letters D. E.

⁂ **OPVOEDING EN ONDERWIJS.**
Eene DAME van ongeveer 30 j., H. G., geëxamineerd voor Talen en Wetenschappen in Z.-Holl., wenscht tegen Januarij of later, eene Dagschool voor Jonge Jufvrouwen te openen op zoodanige plaats, waar dit een goed bestaan kan opleveren. Adres met de noodige inlichtingen en tot nadere correspondentie onder Letters D. S., *franco* aan A. KNOOP, Klein Heiligland, te Haarlem.

⁂ Op een groot Dorp in Nd. Holland, vraagt men terstond eene JUFVROUW, P. G., geschikt om tijdelijk het bestuur eener Huishouding op zich te nemen. Alsmede tegen 1° Nov. eene bekwame KEUKENMEID, van goede getuigenissen voorzien. Adres met *franco* Brieven, onder Lett. T., bij de Boekhandelaars M. SCHOONEVELD en ZOON, Beursteeg, te Amsterdam.

⁂ Men vraagt zoodra mogelijk bij eene Familie in Gelderland, eene haar vak grondig verstaande KEUKENMEID, de Huur zal hoog en naar hare bekwaamheden geëvenredigd zijn. Alleen zij die daarvan, zoowel als van een goed zedelijk gedrag getuigen kunnen bijbrengen, zullen in aanmerking komen en worden verzocht zich met *gefrankeerde* Brieven onder de Letters D. V., aan den Boek- en Plaathandelaar J. C der MOUW, te Nijmegen, te adresseren.

⁂ Door toevallige omstandigheden verlangt men te Rotterdam tegen November eene bekwame KEUKENMEID of NOODHULP van de P. G. haar vak grondig verstaande. Adres met *franco* Brieven onder Letter Z. bij den Boekhandelaar WENK te Rotterdam.

⁂ **MADle L..... DE V....**
Malheureusement votre lettre m'est parvenue trop tard pour satisfaire à son contenu. J'aime vous y voir samedi prochain

⁂ Op den 19den October 1857, is bij den Stalhouder KOERTMAN te Woerden, ter afhaling bezorgd, een' zwart RUINPAARD, en met achterlating van een ander weggenomen. Die hieromtrent eenig narigt kan geven, wordt verzocht zulks kenbaar te maken aan L. van der HEDEN, Bouwman te Bodegraven.

⁂ **M. M.**
De Ondergeteekende heeft de eer de Dames te berigten, dat zij eene groote sortering nieuwe MODELLEN van WINTER-HOEDEN, uit Parijs ontvangen heeft.
A. A. FRANSE.
Barteljorisstraat, Haarlem.

MODES.

De ondergeteekende heeft de eer de Dames te berigten dat zij de **MODELLEN van WINTERHOEDEN** ontvangen heeft, alsmede eene ruime sortering LINTEN, BLOEMEN, ZIJDEN- en FLUWEELEN-STOFFEN.
J. WOEST — NEAU,
Oude Groenmarkt, 2de Huis van de Lange Veerstraat.

J. HEYNEN, Gezigtkundige Werktuigmaker te 's Hage, zal van af Maandag 19 tot Zaturdag 24 dezer, te Haarlem, in het Logement *de Leeuwerik* in de Kruisstraat, van de Wed. *Quinterne*, te spreken en te ontbieden zijn, met het zelfde doel, zoo als reeds genoegzaam bekend is, goede raad te geven, en hulp aan diegene te verschaffen, die waarde en belangstellen, voor het behoud hunner edelste zinsvermogens; en nogthans zijn er vele nu het te laat is, hunne dwaling en onverschilligheid beseffen, te vergeefs hulp gaan zoeken, bij het heldere zonlicht als in duisternis moeten ronddwalen, dat alleen ontstaan is, door het misbruik der schadelijke ondoelmatige brillen en lorgnetten; wees toch voorzichtig in het gebruik daarvan.

⁂ Eene fatsoenlijke Weduwe, met twee Kinderen, P. G., verlangt tegen Nov.: INWONING, KOST, BEWASSCHEN en HUISSELIJK VERKEER. Zij is niet ongenegen, des verkiezende de vrouw des huizes de behulpzame hand te bieden. Reflecterenden worden verzocht hunne Brieven *franco* te adresseren aan de Boekhandelaren de ERVEN THIERRY & MENSING te 's Hage, onder Lett. A. H.

TE KOOP.

Een hecht, sterk en geheel nieuw vertimmerd HUIS, met acht Kamers, Keuken, Zolder, Kelder, een Plaats met Regenbak en Pomp; benevens eenen grooten Tuin, zeer geschikt voor alle Affaires, bijzonder voor een Logementhouder. Te bevragen met *franco* Brieven, onder Letters H. S., bij den Boekh. J. WEDDING, te Harderwijk.

*** **TE KOOP:** Circa **5000** QUENAST KEIJEN 12/14 dm. Ned. tot *f* 35.—. per 1000. Adres D. VAN AMEYDEN VAN DUYM, Leuvenhaven, Wijk 3 N°. 15, te Rotterdam.

*** PUBLIEKE VERKOOPING te Haarlem op Woensdag den 28sten October 1857, ten overstaan van den Notaris C. J. MERENS; van eenige BROODBAKKERS-GEREEDSCHAPPEN, als: 1 Builmolen, 2 Troggen, 1 Werkbank, 8 Platen, 4 Schieters, 2 Roerijzers, Harp, Broodkar, 4 Dozen, 2 Manden, 2 houten Schalen met dito Balans en Gewigten; verder een Toonbank, Winkelstelling en eenig Huisraad.

Men zal hiervan Verkooping houden tegen dadelijke betaling, in de Frankestraat te Haarlem, aan het huis geteekend Wijk 3 N°. 817, des voormiddags te tien uur precies.

*** VERKOOPING in de Haarlemmermeer aan het Kruisdorp, Woensdag 4 November 1857, 's morgens 10 ure, van eene groote partij nieuwe PLANKEN, DAKRIGGELS, RIBBEN, STIJGERHOUT, nieuwe METSELSTEENEN en DAKPANNEN, METSELAARS-GEREEDSCHAP, BRANDHOUT, ETC., ETC. Alles herkomstig van de aldaar aangebouwde Pastory, voor de Hervormde Gemeente.

*** Op Dingsdag 27 October 1857, des voormiddags ten 11 ure, zal door den Notaris J. A. VAN DER LEE, in het Logement *den Vergulde Wagen* aan de Lage Zijde van den Rijn over Alphen, worden geveild en verkocht:

Eene partij uitmuntend en zeer welig WEILAND met drie Houtboschjes, gelegen in den Kortsteker Polder onder Aarlanderveen, groot nagenoeg 7 Bunders. Nadere informatien te bekomen, ten Kantore van genoemden Notaris te Aarlanderveen.

*** G. HONDIUS, Notaris te Wageningen, berigt, dat aldaar in *het Hof van Gelderland*, op 28 October 1857, 's middags 2 uur precies, zal plaats hebben de tweede Veiling, *zonder beraad*, der GOEDEREN onder Wageningen, welke zijn ingezet als volgt: De Uiterwaard *Daatselaarswaard* op *f* 21100, en het Bouwland in de Dellen op *f* 950. Inmiddels kunnen hoogen aangeboden worden ten zijnen Kantore, alwaar, zoo mede ten Kantore van den Notaris Mr. J. DE LOUTER te Amersfoort, Informatiën te bekomen zijn.

*** G. HONDIUS, Notaris te Wageningen, zal op Zaturdagen 31 October en 14 November e. k. 's avonds 6 uur presies ten huize van *T. van de Water* te Renkum, Openbaar Verkoopen: Een in 1855 nieuw Gebouwd HEERENHUIS, aldaar, bevattende 5 Kamers, Keuken, Pomp, Kelder en Zolder, voorts ACHTERHUIS met Portaal, Kamer, Keuken, Kelder en Stalling, met BOUWLAND groot C^{a}. ½ Bunder; en een perceel BOUWLAND 38 R. 50 E., daar nabij gelegen.

Een gedeelte van het Huis tot 1 Mei 1859, voor *f* 200 's jaars verhuurd: het overige gedeelte te aanvaarden 1 Dec. e. k. Informatiën zijn te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris, Brieven *franco*.

*** **VERKOOP VAN EENE BAKKERIJ.**

G. BOLDINGH, Notaris te Hoorn, zal op Donderdag den 19den November 1857, des avonds ten 7 ure, ten huize van *Jan Sleutel*, Kastelein in de Herberg *de Lindeboom*, te Zwaag, in het openbaar Verkoopen:

Een onlangs nieuw gebouwd, hecht, sterk HUIS en BOET, met ERF, BOOMGAARD en GROND, waarin de *Rogge-, Witbrood-, Beschuit- en Koekbakkerij*, sints verscheidene jaren met het beste succes is en nog wordt uitgeoefend, waarin wekelijks 15 Zak Rogge en ongeveer 2 Zak Tarwe wordt verbakken en verdebiteerd, met completen Inventaris, staande en gelegen in het Oosteinde van het welvarend Dorp Zwaag, Sectie A, N°. 82, 75 en 81, groot 1 Bunder, 08 Roeden, 20 Ellen.

Deze vaste Goederen zijn inmiddels *UIT DE HAND TE KOOP*, te bevragen bij den Eigenaar en Bewoner, den Heer T. HOUTER, alsmede ten Kantore van voornoemden Notaris in de Ramen te Hoorn.

De Kooper van het Perceel N°. 1, zal de helft der Koopenningen daarop gevestigd kunnen houden tegen 4½ pCt. 's jaars.

*** Men is van meening, om, op Maandag den 16den November 1857, des voormiddags ten elf ure, ten huize van *Jacob Bergen*, Kastelein aan het Zand, in de Zijpe, in het openbaar te Verkoopen:

41 Percelen LAND, waaronder uitmuntend KLAVERLAND; te zamen groot ongeveer 337 Bunders, met het daarbij zijnde GEBOUW, alles staande en gelegen in het westelijk gedeelte van den Anna Paulowna-Polder.

Breeder bij Biljetten aangewezen. Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van de Notarissen S. A. DE MORAAZ, te Alkmaar, en ABR. P. DE LANGE, te Schoorldam, en bij den Heer J. L. T. GRONEMAN, aan het Zand, in de Zijpe.

***** Door KEMINK EN ZOON te Utrecht, is uitgegeven en bij alle Boekhandelaren verkrijgbaar gesteld:**

BEKNOPT LEERBOEK DER KERKGESCHIEDENIS. Leiddraad bij het hooger Onderwijs. Naar het Hoogduitsch van Dr. *JOH. HEINR. KURTZ*. Prijs *f* 2,50.

***NEWMAN HALL*, BLUSCH DEN GEEST NIET UIT. Prijs 30 Cts.**

Ter verspreiding de 25 Ex. à *f* 6,—.

Dit werkje zal den koopers van: „Vrees niet: Ik ben het", „Kom tot JEZUS", enz. van denzelfden Schrijver, zeer zeker hoogst welkom zijn.

MANUFACTUREN.

WED. VEEL & ZOON,

Gierstraat N°. 814/12.

Hebben de eer te berigten dat zij ontvangen hebben, **de nieuwste Modellen van MANTELS, SHAWLS, en WINTERDOEKEN**, diverse nieuwe **STOFFEN en ROBES à QUILLES**, benevens een zeer schoon assortiment **BRODERIES, LINGERIES, LINTEN, BLOEMEN, ENZ.**

Haarlem, 20 *October* 1857.

*** **C. ZWAARDEMAKER**, te *Haarlem*, heeft uitgegeven en bij alle Boekhandelaars verkrijgbaar gesteld:

DE TWEEDE GOEDKOOPE DRUK

VAN

T. S. ARTHUR.

TIEN NACHTEN IN DE GELAGKAMER.

Uit het Eng. door **C. L. CNOPIUS.** Prijs **60 Cts.**

Van dit kleine maar merkwaardige boekje, werden in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika en in Engeland, binnen weinige maanden meer dan 50000 exemplaren verspreid, terwijl ook in Nederland van de eerste druk eene aanzienlijke oplage werd verkocht. Het is eene dier helderklinkende stemmen uit de nieuwe wereld — het land der vrijheid en der ijveraars voor de zedelijke en stoffelijke welvaart der maatschappij — die ook aan deze zijde van den oceaan verdienen gehoord te worden, en, om niets anders te noemen, in de Negerhut, bij de geheele beschaafde wereld zoo veel weêrklank vonden. Bij den onverbiddelijken gang der gebeurtenissen, de ontwikkeling der karakters, en de levendige schildering der tooneelen, moge den lezer soms eene onwillekeurige huivering door de leden gaan, maar de autheur overdrijft niet en de getrouwe voorstelling van personen en zaken, gevoegd bij de bondige redenering en geoefende menschenkennis die overal doorstraalt, maakt dit boekje voor ouden en jongen, rijken en armen evenzeer belangrijk en aantrekkelijk.

*** Bij **KEMINK & ZOON**, te Utrecht komt van de pers: eene Nederduitsche Vertaling van den

BIDDAGSPREEK

door den Wel-Eerw. Heer

C. H. SPURGEON,

gehouden in het Glazen Paleis te Londen, op den 7den October ll., voor een gehoor van meer dan 24,000 personen. à 10 Cts.

Heeren Boekhandelaren hiervan een grooter aantal in Commissie verlangende, gelieve dit franco aantevragen.

*** G. DE GEUS, te 's Gravenhage, geeft uit, heden:

AFBEELDING VAN DE 22 MALEIJERS

GEVANGELIJK TE 's GRAVENHAGE.

Hunne gelijkende Portretten, in groep ten voeten uit, en in Nationale Kleeding, naar eene Photographie, vervaardigd in de Gevangenis.

Prijs 50 Cents.

*** H. A. M. ROELANTS, te Schiedam, geeft uit:

HET CHRISTENDOM IN DE DRIE EERSTE EEUWEN.

VOORLEZINGEN,

TE GENEVE GEHOUDEN DOOR

F. BUNGENER, Gr. DE GASPARIN, Prof. J. H. MERLE D'AUBIGNÉ en VIGUET,

Naar het Fransch door H. M. C. VAN OOSTERZEE, met aanteekeningen van den Vertaler.

Groot 8vo. Prijs *f* 2,50.

*** Bij de Erven LOOSJES, te Haarlem, is van de pers gekomen:

HET ZAMENSTEL DER VOORNAAMSTE

EUROPESCHE HOUTSOORTEN.

Handleiding tot Mikroskopisch onderzoek van Houtachtige Plantenweefsels.

door J. W. H. CORDES,

benoemd Ambtenaar voor het Boschwezen in Nederl. Indie.

Met drie uitslaande Platen. Prijs *f* 2,25.

*** Bij **J. DE LANGE** te Deventer, ziet het licht:

KAMPER-STEMPELS.

BIJDRAGE TOT DE KAMPER-MUNT

DOOR

Mr. W. H. COST JORDENS.

Met 2 Platen.

Groot 4to. Prijs *f* 0,50.

*** Bij de Boekh. de Erven J. J. TIJL, te Zwolle, zijn voorhanden en alom verkrijgbaar:

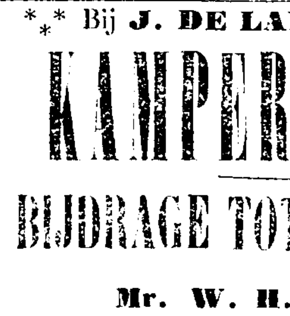

HANDLEIDING

om op eene gemakkelijke wijze, door eenvoudige meting het gewigt van het Rund- of Hoornvee, in levenden staat en schoon aan den haak, met de meest mogelijke juistheid te bepalen, door HK. GREVERS, Commies bij 's Rijks Belastingen.

2e veel vermeerderde druk. Prijs 60 Cts.

Benevens de voor het meten benoodigde Maatjes in koperen Busjes. Prijs 80 Cents.

*** Door A. SCHAAFSMA, te Dockum, is uitgegeven en algemeen verkrijgbaar gesteld:

WAT DE CHRISTELIJKE LIEFDE VERMAG.

Schetsen uit het Leven van *August Herman Francke*, *Elisabeth Fry* en *Sara Martin*, naar het Hoogduitsch van ROSALIE KOCH. Gr. 8°. Prijs *f* 2,50.

COCOS-ZEEP.

DEZE ZEEP schuimt sterk, reinigt oogenblikkelijk, is bevorderlijk voor de gezondheid, heelt schrampen en schavingen zeer spoedig, zuivert en ontneemt alle scherpte aan de huid, maakt haar zacht en blank en geeft haar een jeugdig frisschen tint.

Zij is ook verkieslijk boven andere Zeepen voor het wasschen van gekleurde Goederen en Zijden en Wollen Stoffen, daar zij, van eene zuiverder loog bereid, de kleuren minder aandoet en de wol niet hard maakt.

De goede echte soort, die in het **VERKOOPHUIS** *en de bekende Dépôts* altijd kersversch te verkrijgen is, heeft den naam H. KERCKHOFF zoo wel op de Zeep als op het Etiquet. Zij onderscheidt zich bovendien van de nagemaakte soorten door zuivere, doorschijnende kleur, vaste bewerking, mindere scherpte en vettigheid. Men koopt een groot stuk voor 15 cents.

Brabender's Chocolade-Koekjes,

met worm-afdrijvende zelfstandigheden, zijn uitmuntend in hunne werking en worden gaarne door de kinderen genomen.

De Geneesheeren BEIJER, GEERLING, HOPMAN en FAHRMEISTER hebben ze met het beste gevolg aangewend en spreken er met veel lof van. Zij kosten 40 cents het doosje.

STIJFSEL-GLANS.

Een deel van dit **POEDER** op acht deelen **STIJFSEL**, met elkander opgelost, maakt het strijken veel gemakkelijker, het ijzer loopt glad en gemakkelijker over het goed heen, de strijkster kan eens zoo veel werk doen, het goed krijgt een mooijen glans en wordt minder bordig.

Het wordt in zakjes van 2 lood, oud gewigt, verkocht voor 13 cents. Deze hoeveelheid is berekend op een half pond Stijfsel, oud gewigt.

Verachterlijke onderkruipers hebben zich er ook op toegelegd, deze Artikelen na te maken, om ze echt te bekomen vervoege men zich aan het Verkoophuis of deszelfs Dépôts. (10/21 57.)

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.